

Een stevig fundament voor de toekomst

Brief aan de informateur

Beste meneer Dijkgraaf en meneer Van Zwol,

De komende tijd vergadert u met de formerende partijen over onze toekomst. Als Jonge Klimaatbeweging vertegenwoordigen wij de generatie die zal moeten leven met de gevolgen van huidige politieke besluiten. Het klimaat is hierin een onderwerp dat niet vergeten mag worden. Daarom roepen wij de formerende partijen op tot moedig, eerlijk en ambitieus klimaatbeleid.

Wij zijn ervan overtuigd dat duurzame keuzes toegankelijk moeten zijn voor alle Nederlanders. Het land is volgens ons nog onvoldoende voorbereid op de economie van morgen. Daarom is het noodzakelijk dat het komende kabinet een stevig fundament legt voor de toekomst.

De stem van jongeren mag daarbij niet ontbreken. Daarom doen wij in deze brief concrete voorstellen voor het regeerakkoord. Het zijn voorstellen die aansluiten op de behoeften van jongeren en als doel hebben een hoopvolle koers te varen naar een leefbaar Nederland voor alle generaties.

Wij hopen dat u deze voorstellen ter harte neemt en dat het komende kabinet de stem van jongeren serieus neemt. Wij rekenen op jullie.

Het fundament; weten waar we naartoe gaan

Op verschillende terreinen heeft het komende kabinet uitdagingen voor de boeg, zoals voor het energiesysteem, de industrie, de gebouwde omgeving en de economie. Deze plannen zijn apart ontwikkeld en (nagenoeg) niet naast elkaar gelegd. Dit is een kans voor het komende kabinet. Een visie voor Nederland in 2050, en daarna, is noodzakelijk. Daarom vragen wij het komende kabinet om met een integraal en rijksbreed plan te komen waarin zij alle noodzakelijke transitie belicht.

Wij hebben samen met onze achterban en verschillende experts een tweetal visiestukken geproduceerd: de Jonge Klimaatagenda en de Jonge Watervisie. Beide documenten schetsen een ambitieuze, uitgebreide en concrete visie: een toekomstplan van jong Nederland. Deze voorstellen dragen niet alleen bij aan het terugdringen van klimaatverandering, maar maken Nederland ook rechtvaardiger en leefbaarder. Wat ons betreft zijn beide documenten het perfecte uitgangspunt voor zo'n soort visie waar het toekomstige kabinet ook mee moet komen. Onze suggestie voor het komende regeerakkoord luidt daarom:

“Het kabinet zal een Rijksbrede visie voor de leefbare toekomst opstellen waarin overlappende beleidsterreinen samenkomen en een duidelijke richting gekozen wordt, bij het opstellen hiervan worden stakeholders, waaronder jongeren, betrokken.”

In lijn met onze visiestukken en de opgaven voor Nederland, verzoeken wij dit kabinet ook om het belang van de lange termijn te onderstrepen. Daarom roepen wij op om minstens ieder jaar een debat te organiseren over Systeemtransitie en Klimaatbeleid na 2030.

Generatietoets voor de toekomst

Het zou vanzelfsprekend moeten zijn om de impact van beleid op toekomstige generaties inzichtelijk te maken en mee te wegen bij het maken van beleidskeuzes. Om dit te garanderen is de afgelopen jaren een begin gemaakt met de generatietoets. Deze toets helpt om zicht te krijgen op de impact van beleid, is breed gedragen en maakt beleid toekomstbestendiger. Nu moet dit instrument doorontwikkeld worden. Het doel van de generatietoets moet hierbij centraal staan: langetermijneffecten van beleid inzichtelijk maken om de brede welvaart in de toekomst te borgen. Het komende kabinet moet werken aan een breed inzetbare, heldere methodiek voor een grondige en precieze generatietoets. Zo krijgt de generatietoets meer gewicht in de besluitvorming, en versterkt het het democratisch proces. Onze suggestie voor het komende regeerakkoord luidt:

“De generatietoets, die borgt dat beleid toekomstgericht wordt ontwikkeld vanuit een brede-welvaarts benadering, wordt verbeterd en steviger verankerd.”

Maak de duurzame keuze de logische keuze

Het huidige belastingstelsel is ouderwets en ingewikkeld. De herziening hiervan zal één van de belangrijkste taken van het komende kabinet worden. Dit biedt een uitgelezen kans om moedige keuzes te maken en het belastingstelsel eerlijker en duurzamer te maken. Fiscale vergroening is van groot belang: in het huidige stelsel wordt duurzaam gedrag nog onvoldoende beloond en onduurzaam gedrag juist te vaak. Fiscale vergroening kan bovendien bijdragen aan het versimpelen van het stelsel en verminderen van de uitvoeringslasten.

Op dit moment worden kosten van vervuiling nog te veel afgewenteld op de samenleving. Grote bedrijven profiteren van milieubelastende activiteiten, terwijl de gewone burger hiervoor opdraait. Dit is niet alleen oneerlijk, maar ook niet toekomstbestendig. Duurzaamheid zou geen last moeten zijn. Het toekomstige belastingstelsel moet daarom duurzame keuzes toegankelijk maken voor iedere Nederlander en bijdragen aan het verdienmodel van de toekomst.

Bovendien gaan vergroening en versimpeling van ons belastingstelsel hand in hand. Door externaliteiten beter te beprijzen en de belastingdruk deels te verschuiven van arbeid naar consumptie, ontstaat er ruimte om allerlei complexe vrijstellingen, tariefverlagingen en subsidies te versimpelen of zelfs af te schaffen. Dit maakt het stelsel overzichtelijker en vergt minder uitvoeringscapaciteit.

Bij de herziening van het belastingstelsel mag de stem van jongeren niet ontbreken. Voor een integrale, toekomstbestendige hervorming moet duurzaamheid een leidend principe zijn waar individuele maatregelen en het nieuwe stelsel in z'n totaliteit op worden getoetst. Samenvattend luidt onze suggestie voor het komende akkoord:

“We versimpelen ons belastingstelsel, waarbij we aandacht hebben voor belangrijke maatschappelijke opgaven zoals klimaat en milieu.”

Een stevig fundament voor de toekomst

Brief aan de informateur

Tot slot

Jongeren zijn toe aan een concrete visie voor de toekomst van het nieuwe kabinet. Deze brief doet concrete voorstellen om aan die visie te bouwen: Een generatietoets om toekomstige generaties mee te nemen in beleidskeuzes en een eerlijker belastingstelsel waar duurzame keuzes worden gestimuleerd. De huidige klimaatproblematiek vraagt om besluitvaardigheid en verantwoordelijkheid, niet alleen voor de Nederlanders nu, maar ook voor de Nederlanders van morgen. Wij hopen verder in gesprek te gaan met het nieuwe kabinet om de stem van jongeren een plaats te geven zodat we samen het stevig fundament leggen voor de toekomst.

Met vriendelijke groet,

Dion Huidekooper
Voorzitter Jonge Klimaatbeweging